

Jätetty 25/XI - 38.

17

Kivikautisen saviastianpalan n:o 10457 löytöpaikka
Vanajan Idänpään kylän Heikkilän talon (Salmisaaren) puutarha.

J. Leppäaho. 1936.

Kertomukseen kuuluu 1 kartta ja 2 valokuvaa (10892-93).

Hämeenlinnan museon hoitaja lehtori Felix Seppälä jätti syksyllä 1936 Forssan museopäivillä Esihistoriallisen osaston johtajalle tohtori A. Äyräpäälle kivikautisen ja epäilemättä nyörikeramiikkaan luettavan saviastianpalan. Pala oli joku aika takaperin löytynyt Hämeenlinnan rajalla sijaitsevan Vanajan Idänpään kylän Heikkilän talon (omistaja maanviljelijä Salmisaari) puutarhan eteläpäästä omenapuuta istutettaessa.

Koska allekirjoittanut joutui 11/X 1936 lähtemään Ritvalaan, määräsi Muinaistieteellinen toimikunta saviastian löytöpaikan tarkastamisen yhdistettäväksi mainittuun virkamatkaan. Hämeenlinnaan saavuin illalla 13/X, josta aamulla 14/X jatkoin matkaan löytöpaikalle. Heikkilän talo sijaitsee aivan kaupungin rajalla Tuulokseen vievän valtamaantien ja ns. Turengin kylätien risteyksen pohjoispuolella. Katumajärveen on talosta matkaa n. 300 m.

Paikalle tultuani tapasin heti omistajan maanviljelijä Salmisaaren, joka näytti löytökohdan. Saviastianpala oli kuten sanottu löytynyt omenapuuta istutettaessa, joku viikko aikaisemmin. Omenapuu sijaitsee pisteessä, joka on 6 m (kohtisuoraan)

38-2109 juttu 212

tontin Turengin kylätien puoleisesta aidasta ja 13 m itäpuolisesta aidasta. Matkaa talon kaunismuotoiseen vanhaan kiviiseen airtaan on 24 m. Päärakennukseen on matkaa samoin parisenkymmentä metriä. Tein löytökohdasta nopean karttaluonnoksen ja otin kaksi valokuvaa (n:ot 10892-93). Maanviljelijä Salmisaari mainitsi, ettei saviastian löytymisen yhteydessä oltu osattu tehdä mitään havaintoja maanlaadusta. Mitään kaivauksia en saattanut paikalla tehdä, sillä maa oli ehtinyt mennä paksuun routaan. Maanviljelijä Salmisaari ilmoitti suostuvansa seuraavana kesänä suoritettaviin varsinaisiin kaivauksiin, sillä omenapuun ympärillä oli miltei joka puolella mahdollisuus suorittaa kaivauksia puutarhan istutuksia pahemmin vahingoittamatta.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 1938.

Jorma Leppänen

N: on 10457 saviastian löytöpaikka Vanajan Idänpään Heikki-
län puutarhassa allekirjoittanut kävi kesällä 1937 ylioppilas
Nordmanin kanssa tarkastamassa, J. Leppäahon v. 1936 karttaan
merkityn Turengin kylätien reunaa koetettiin lapiolla useasta
kohdasta mitään löytämättä. Puutarhan alueelle tehtiin useita
raakaan pohjamaahan ulottuvia koekuoppia ja läheisten kynnös-
peltojen pinta tarkastettiin, niinikään tuloksetta. Tarkastelu
toimitettiin siksi perinpohjaisesti, että kivekkautisen asuinpaikan
olisi pitänyt tulla ilmi.

Hki 28/XI 38:

J. Tähti:

Kartta Vanajan pöytäjäen Tolämpään kylän
Heikkilän talon (Palmisaari) puutarhan
eteläpäätä, josta kivik. sarakkeensa
10457 (x merkityn omenapuun kohdalla) on löydetty.

1/20.

J. Leppäaho 1936.

Sturungin kylätie.

kivinen

aitta

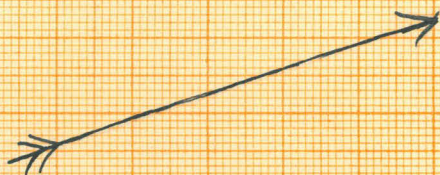
puutarha

x

omenapuu

puutarha

puutarha

takana va-
setmällä
kiviäitten
nurkka-
valok. sun-
ta on poh-
jois-luo-
de.

N:o 1 (valok. 10892) J. L. - 36.

Vammaja, J. d. t. n. p. in kylän
Heikkilän talon (Salmisaari)
puintarha, josta oikealla
olevan omenapulan kohdalta
kivik. saviastianpala 10457 on
löytynyt. Takana päärakennus,

N:o 2. (valok. 10893) J. L. - 36.

Kuini yllä. Löytökohda va-
lkorvattun länsisuunnan.
Takana oikealla kiviäitte.